

FINANSAL İSTİKRAR RAPORU

Mayıs 2022

Sayı: 34

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

Hacı Bayram Mah., İstiklal Cad. No:10 06050 Ulus Altındağ Ankara, Türkiye

Tel: (+90 312) 507 50 00

Faks: (+90 312) 507 56 40

Ana Sayfa: <http://www.tcmb.gov.tr>

E-mail: bankacilik@tcmb.gov.tr

ISSN 1305-8576 (Çevrimiçi)

Kamuoyunu bilgilendirme amaçlı olarak hazırlanan bu rapor esas olarak Mart 2022 verilerine dayanarak hazırlanmakla beraber, raporun yayımlandığı tarihe kadar yaşanan gelişme ve değerlendirmeleri de içermekte olup, tüm içeriği ile TCMB Genel Ağ Sisteminde yer almaktadır. Bu raporda yer alan bilgi ve verilere dayanarak verilecek kararların sonuçlarından TCMB sorumlu tutulamaz.

Önsöz

Finansal İstikrar Raporu'nun son sayısından bu yana iktisadi faaliyetteki güçlü görünüm korunmuş ve jeopolitik gelişmelerin olumsuz ekonomik yansımalarına rağmen dış talebin büyümeye katkısı devam etmiştir. İhracattaki canlı seyir ve turizm sektöründeki toparlanmaya karşın küresel emtia fiyatlarındaki yükseliş ve artan oynaklık cari işlemler açığındaki iyileşmeyi geciktirmektedir.

Reel sektörün borçluluk oranı emsal ülkelere kıyasla olumlu olarak ayrılmaktadır. Şirketler kesiminin kârlılık, borçluluk ve YP pozisyon göstergelerindeki olumlu görünüm korunurken, firmalar dış borçlarını yüzde 100'ün üzerinde yenileyebilme kapasitelerini sürdürmektedirler. Hanehalkının borçluluk oranı emsal ülke ortalamasının altında yer almaya devam etmektedir. Şirketler kesimi ve hanehalkı finansal dayanıklılık göstergeleri genel iyileşme eğilimlerini önceki Rapor dönemi sonrasında da korumaktadır.

Son dönemde hızlanan kredi büyümesinde, yükselen girdi maliyetlerinin işletme sermayesi ihtiyacını artırmasıyla da güçlenen TL firma kredileri belirleyicidir. Bireysel kredi büyümesi geçen yıl uygulamaya alınan makroihtiyati tedbirlerin etkisiyle dengeli bir seyir izlemiştir. Kredilerin büyüme hızının ve finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyet ile buluşmasını teminen güçlendirilen makroihtiyati politika çerçevesinin etkileri yakından takip edilmektedir. Kredilerin finansal istikrarla uyumlu büyümesi ve iktisadi faaliyetle sağlıklı buluşması bağlamında ilave tedbirler alınmaya devam edilecektir. Bankacılık sektörünün aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği göstergelerindeki olumlu görünüm devam etmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve "Liralaşma" temel çerçevesi içinde sürdürülebilir finansal istikrar hedefine ulaşıncaya kadar elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir. Son dönemde devreye alınan uygulamaların önemli bir odağı, fiyat istikrarının sürdürülebilir bir çerçevede yeniden şekillenmesi amacıyla finansal sistemin aktif pasif tüm kalemleri ile kalıcı şekilde liralaşmasını sağlamaktır.

Fiyatlar genel düzeyinde sağlanacak kalıcı istikrar, ülke risk primlerindeki düşüş, ters para ikamesinin ve döviz rezervlerindeki artış eğiliminin sürmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla makroekonomik istikrarı ve finansal istikrarı olumlu etkileyecektir. Böylelikle, yatırım, üretim ve istihdam artışının sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde devamı için uygun zemin oluşacaktır.

Bu çerçevede, finansal istikrara ilişkin güncel durum ve görünümle birlikte yurt dışı ve yurt içi makroekonomik gelişmelere yer verdiğimiz Finansal İstikrar Raporumuzun 34'üncü sayısının tüm okuyucular için faydalı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Şahap KAVCIOĞLU

Başkan

İçindekiler

I. Genel Deęerlendirme	1
II. Makroekonomik Görünüm.....	3
II.1 Uluslararası Gelişmeler	4
II.2 Yurt İçi Temel Makroekonomik Gelişmeler	9
II.2.I Kutu: Finansal Piyasaların Etkin İşleyişine Yönelik Atılan Adımlar	12
II.2.II Kutu: Finansal İstikrarın Tesisi Açısından Liralaşma Neden Gerekli?	18
II.2.III Kutu: Yurt Dışı İşçi Tasarruflarının Ekonomiye Kazandırılması Kapsamında YUVAM Hesabı Uygulaması.....	21
III. Finans Dışı Kesim.....	23
III.1 Hanehalkı Gelişmeleri	24
III.2 Reel Sektör Gelişmeleri	31
III.2.I Kutu: Net İhracatçı Firmaların Verimlilik ve Kârlılık Performansı.....	40
IV. Finansal Kesim	44
IV.1 Kredi Gelişmeleri ve Kredi Riski	45
IV.2 Likidite Riski.....	55
IV.3 Faiz ve Kur Riski	61
IV.4 Kârlılık ve Sermaye Yeterliliği	66
Kısaltma Listesi	72